Vrijdag 15 December 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4386

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29; telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Churchill wil Oost-Pruisen aan Polen geven.

Steunt Russische eisen; betreurt heengaan Mikolajczyk.

TOESTAND VERERGERT IN NEDERLAND.

De noodtoestand in bezet Nederand wordt dagelijks dringender. Volgens de laatste berichten zijn in de Westelijke provincies de voorraden practisch uitgeput. Het vet rantsoen van 15 November tot 31 December is vastgesteld op een halve liter olie. De gasfabrieken en de waterleidingen zijn stil gelegd en de electrische centrale werkt nog slechts alleen voor Duitse ondernemingen (Aneta).

CHURCHILL SPREEKT OVER POLEN.

Winston Churchill heeft het Lagerhuis de „grimmige blote beenderen van het Poolse vraagstuk" voorgelegd en bekende, dat de hoop, welke hij in October had voor een oplossing van het langdurig Russisch-Poolse disputt „is vervlogen".

Aan het begin van zijn overzicht herinnerde de Premier de Parlementsleden eraan, dat hij Stanislaus Mikolajczyk, den onlangs afgetreden Poolsen Premier, had gewaarschuwd tegen een uitstel der pogingen om tot een oplossing te geraken.

Churchill hield vol, dat, zo Mikolajczyk naar Moskou terug ware gekeerd „na de zeer vriendschappelijke onderhandelingen tussen hem, Maarschalk Stalin en de leden van het Poolse Nationale Bevrijdingscomité, „de moeilijkheden welke onafwendbaar zijn bij de vorming van een Poolse regering in overeenstemming met het Lublin-comité zouden kunnen zijn overkomen".

Churchill gaf duidelijk te kennen, dat Groot Britannië Mikolajczyks aftreden ten zeerste betreurde. Hij zeide, dat de oud-Premier en zijn collega's „geschikter zijn om de plaats te vullen" van den overleden Poolsen leider Generaal Sikorski „dan enige andere Poolse leider". Indien Mikolajczyk naar Moskou teruggekeerd was, „zou hij op het ogenblik hoofd zijn van de Poolse regering op Pools grondgebied, erkend door alle Verenigde Naties en wachtend op het Russische leger om Polen verder binnen te rukken om het te bevrijden van de Duitsers."

Churchill steunde openlijk de Russische eisen voor een „veiligstelling van zijn Westelijke grenzen" en deelde aan het Lagerhuis mede, dat hij met Stalin overeengekomen was, dat Polen schadeloos gesteld moet worden in gebied „ten koste van Duitsland, zowel in het Noorden als in het Westen".

Churchill gaf somber te kennen, dat hij nog weinig hoop heeft op een accoord tussen de Poolse regering in Londen met Rusland of het Poolse Nationale Bevrijdingscomité. „Na het aftreden van Mikolajczyk werd zij volkomen gereconstrueerd in een vorm die ik zeker niet kan toejuichen", zeide hij. Churchill gaf te kennen, dat de Verenigde Staten hun eigen verklaring over de Poolse aangelegenheid zullen doen.

Churchill hoopte, dat er zo spoedig mogelijk een bijeenkomst tussen de drie grote mogendheden zal plaats vinden. „Voor zover het mij en den Secretaris van Buitenlandse Zaken betreft, zullen wij naar elke plaats en op elke tijd onder elke omstandigheid heengaan waar wij de hoofden onzer twee voornaamste bondgenoten kunnen ontmoeten. Wij zouden echter vooral een bijeenkomst op dit eiland verwelkomen, een bijeenkomst in Groot Britannië, dat oorlog gevoerd heeft van het begin af, en zonder aarzelen zijn uitroeiing geriskeerd heeft voor de zaak der vrijheid (het Lagerhuis barstte hier in gejuich los).

Indien Polen Lwów (Lemberg) en omringend gebied in het Zuiden — bekend als de Curzonlinie — afstaat en deze bij de Oekraïne gevoegd worden, zal Polen in het Noorden geheel Oost-Pruisen ten Zuiden en Westen van Koningsbergen krijgen met inbegrip van Danzig, een der schitterendste steden ter wereld en door de loop der eeuwen beroemd als een groot handelscentrum der Oostzee en inderdaad van de wereld.

In plaats van een bedreigde kunstmatige corridor, welke zo moeizaam gevormd werd na Wereldoorlog I, zal de Poolse kust zich langs de Oostzee breed uitstrekken over een afstand van honderden kilometers. De Polen zijn vrij, voor zover het Rusland en Groot Britannië betreft, hun gebied ten koste van Duitsland naar het Westen uit te breiden."

Churchill zeide voorts, dat er een grote schoonmaak gehouden moet worden „om de mengeling van de bevolking te voorkomen, welke een eindeloze onderlinge strijd zou kunnen veroorzaken gelijk in Elzas Lotharingen". Hij zeide, dat dergelijke volksverhuizingen thans beter uitvoerbaar zijn dan ooit gezien de moderne toestanden. „Evenmin zie ik, dat er geen ruimte is in Duitsland voor de Duitse bevolking van Oost-Pruisen en de andere gebieden, die ik genoemd heb. Tenslotte zijn 6 of 7 millioen Duitsers reeds gedood in deze vreselijke oorlog, waarin zij geen seconde aarzelden om voor een tweede maal binnen een generatie geheel Europa en de wereld te werpen. Op het ogenblik horen wij, dat er 10 millioen gevangenen of vreemdelingen als slaven zijn in Duitsland, die, naar wij hopen, naar hun eigen woningen en landen zullen terugkeren, wanneer de overwinning behaald is. Bovendien kunnen wij verwachten, dat nog vele Duitsers gedood zullen worden in de gevechten, die zullen plaats vinden in de lente en zomer en waarbij in de felste en grootste slagen van deze oorlog geleverd zullen worden" (Londen, (AP) 15.12).

GEEN SPOEDIGE BIJEENKOMST VERWACHT

Douglas Cornell seint uit Washington, dat er waarschijnlijk geen conferentie tussen Roosevelt, Churchill en Stalin zal zijn vóór het einde van Januari. Niettegenstaande de berichten, dat de vele problemen schreeuwen om een regeling, zullen de Grote Drie der Verenigde Landen wel niet vóór Februari bijeen kunnen komen. Dat is niet alleen het oordeel van het Departement van Buitenlandse Zaken en een Britsen zegsman in Washington, doch ook van een hooggeplaatsten ambtenaar, die een hand zal hebben om de bijeenkomst tot stand te brengen (Washington, (AP) 15.12).

DUITSE VOORBEREIDINGEN VOOR EEN DERDE WERELOORLOG.

De Sovjet-ambassade te Washington publiceerde beschuldigingen aan het adres van Duitsland, waarin gezegd wordt dat de nazies een derde oorlog voorbereiden.

Spanje en Argentinië zouden uitgekozen zijn om de Hitleriaanse geest in stand te houden. Het bulletin van de ambassade bevatte een artikel uit het orgaan van de Sovjet vakbonden „Trud" waarin aangedrongen werd op de toepassing van strenge maatregelen om een nieuwe Duitse agressie tegen te gaan.

Spanje is de bewaarplaats voor het Duitse kapitaal, dat in het buitenland een wapenindustrie organiseert voor toekomstige oorlogen. Een groot gedeelte van dit kapitaal bevindt zich op Argentijns grondgebied. Naar deze vergaarplaats stroomt via Spanje, geld en materiaal dat de kern moet vormen voor de toekomstige Duitse oorlogsmachine. Er worden talloze Duitse agenten naar Argentinië gestuurd om deze bewaarplaats voor het Duitse kapitaal en geheime oorlogs uitvindingen zo veilig mogelijk te stellen.

Veelbetekenend is in dit opzicht dat de Argentijnse regering in de laatste tijd strenger maatregelen trof vooral door bepalingen om de bewegingsvrijheid van de vakbonden te beperken (Washington, (AP) 14.12).

DE STRIJD IN HONGARIJE.

Terwijl de Russische kanonnen de buitenwijken van Boedapest tot puin schoten, vocht het Russische voetvolk ten Noorden van de stad zich langzaam een weg naar de toegangen tot Slowakije en Oostenrijk. Uit de berichten uit Duitsland en Rusland blijkt duidelijk, dat Boedapest tot het laatste huis verdedigd zal worden. De duur van de vijandelijke weerstand zal echter voornamelijk afhankelijk zijn van de Duitse pogingen om hun bevoorradingslinies met Oostenrijk intact te houden. In de laatste vijf dagen kwamen er geen berichten van Moskou hieromtrent.

Voorbij Godollo, op ongeveer 12 kilometer ten Noord-Oosten van Boedapest, woedt een strijd op grote schaal. Claus Krebs van het Duitse Transocean nieuwsagentschap berichtte, dat de [illegible] naar het Noord-Oosten en Oosten. De komende dagen zullen uitwijzen of de Duits-Hongaarse strijdkrachten de Russen tot staan kunnen brengen. Sterke Duitse posities in de Noordelijke buitenwijken van Boedapest alsook in het Oostelijk deel worden voortdurend door de Russen beschoten. Ten Noorden van Boedapest woedt de strijd om Szeceny nabij de Slowaakse grens en Implysag op 40 kilometer ten Westen van deze stad. Kolonel Ernst von Hammer, de Duitse militaire commentator, beweerde dat de Russen getracht hebben de stad Ipolysag stormenderhand te nemen. De aanval kwam uit het Zuiden en Westen, doch werd door de Duitsers afgeslagen. De Russen lieten duizend doden op het slagveld achter. Berlijn geeft toe, dat de Duitsers zich ten Noorden van Miskolc terug moesten trekken. De Russen naderen hier Szendro op 32 kilometer ten Noorden van Miskolc. De gevechten vinden gestadig voortgang in de bossen van Kaposvar, ten Zuiden van het Balaton meer, waar Maarschalk Feodor Tolbukin's legerscharen zich gereedstellen voor een aanval op het Zuiden van Oostenrijk.

Volgens Transocean deden de Russen een mislukte poging om Nagybajom op 20 kilometer ten Westen van Kaposvar te heroveren. Het stadje Marcali op 22 kilometer ten Noord-Oosten van Bargbajom was nu eens in Duitse- dan weer in Russische handen (Londen, (AP) 14.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUE.

„De Geallieerde strijdkrachten bezetten thans de Westelijke oever van de Roer van het punt waar de Inde er mede samenkomt tot een punt vlak ten Noord-Westen van Düren, met uitzondering van twee kleine weerstandsgroepen in het kasteel nabij Schophoven en de fabriek ten Zuid-Oosten van Mariaweiler. De eenheden, die het gebied ten Zuiden van het samenvloeiingspunt der twee rivieren schoonveegden, veroverden het dorp Vochofen. Ten Zuid-Westen van Düren bereikten wij Furzenich en drongen ongeveer 800 meter voort ten Oosten van Gey. Er wordt gevochten in de stad Kesternich.

Trage voortgang wordt gemaakt door onze strijdkrachten ten Zuid-Oosten van Monschou tegen een hardnekkig verzet. Jagerbommenwerpers sneden de spoorlijnen door in de gebieden van Bocholt en Goesfeld en vielen spoorbruggen aan op verschillende plaatsen achter de vijandelijke linies van Husseldorf tot Euskirchen.

In de Saarvallei worden de bittere gevechten voortgezet op onze bruggenhoofden over de Saar in de gebieden van Dillingen en Saarlautern. Nabij Sarreguemines hebben onze strijdkrachten beoosten Habkirchen winsten gemaakt over de Blies in Duitsland. Jagerbommenwerpers, die in het Saargebied opereerden, vielen troepenconcentraties aan in het gebied van Dillingen, de rangeerterreinen te Homburg, Vogelbach en Neunkirchen.

In de Noordelijke Elzas drongen onze eenheden wel 10 kilometer vooruit en bereikten zij Riesdeltz op 3 kilometer van de grensstad Wissembourg. In dit gebied werden bij Oostwaartse vorderingen naar de Rijn meer dan 12 dorpen genomen tegen een verspreide tegenstand. Onze grondstrijdkrachten bewogen zich langs de Rijn voort tot minder dan anderhalve kilometer van de Frans-Duitse grens in de omgeving van Lauterbourg.

Middelzware bommenwerpers vielen de defensies van de Siegfried-linie aan ten Noorden van Wissembourg en jagerbommenwerpers bestookten rangeerterreinen te Landau en locomotieven en rollend materiaal langs de vallei van de boven-Rijn. Op de vlakte van Elzas ten Zuiden van Straatsburg wonnen wij ongeveer 3 kilometer aan terrein nabij de Rijn. Bij de luchtverrichtingen van Vrijdag werden 7 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten, 3 Onzer toestellen worden vermist" (Londen, (AP) 15.12).

EEN DUITSE MISLUKKING.

De Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat een viertal schepen van de Kustwacht, een vastberaden Duitse poging verijdelde om bases op Groenland te vestigen. Een gewapende Duitse treiler werd tot zinken gebracht, een tweede buitgemaakt en een derde werd in verlaten toestand aangetroffen. Er werden 60 gevangenen gemaakt en een buitgemaakt radiostation werd vernield. Tenslotte werden er nog aanvallen van Duitse bommenwerpers afgeslagen in een reeks schermutselingen, die plaats vonden tussen Juli en eind October. Drie schepen van de kustwacht werden beschadigd toen zij in de Noordelijke wateren op het ijs stuitten (Washington, (AP) 14.12).

NAAR HET HERSTEL DES KONINGSCHAPS.

Nieuwe stappen om te komen tot het herstel van het koningschap in Spanje worden gemeld door de radio van Marokko, welke zeide, dat Franco er zijn voorlopige goedkeuring aan gegeven heeft. Men zeide, dat een vertegenwoordiger van den troonbeluste naar Londen zal vertrekken om de besprekingen voort te zetten, welke begonnen waren door de bejaarde koningin. Franco zou in principe hebben ingestemd om tot een regeling te geraken op voorwaarde, dat Don Juan persoonlijk naar Londen ga om de machtsoverdracht daar met zijn vertegenwoordiger te regelen (Londen, (AP) 15.12).

DE STRIJD IN DE PHILIPPIJNEN.

Het communiqué van Generaal MacArthur schatte, dat in de eerste 55 dagen van de Noordamerikaanse invasie der Philippijnen Japan 82.554 manschappen verloren heeft, of 1500 per dag.

Wat de Noordamerikaanse verliezen in de Philippijnen betreft, deze werden door Mac Arthur opgegeven als 10.409. Hiervan werden 2.176 gedood, 7.976 gewond en 257 vermist, van het begin der invasie tot het midden van deze week. De Japanners hebben dus acht man verloren tegen elken Noordamerikaan.

Thans wordt gemeld, dat vliegtuigen van Noordamerikaanse vliegdekschepen bij een aanval op het eiland Luzon 91 vijandelijke vliegtuigen hebben vernield. 77 Ervan werden op de grond vernield en 14 in de lucht. De aanval vond Woensdag plaats. Admiraal Chester W. Nimitz maakte tegelijk bekend, dat drie nieuwe aanvallen zijn gedaan op Iwo Jima in de Vulkaaneilanden (MacArthurs Hoofdkwartier, (AP) 15.12).

HET BOMBARDEMENT OP JAPAN.

Foto's, genomen door de Noordamerikaanse Superforten, laten duidelijk zien hoe de grote Hatsuoki-vliegtuigenfabriek van Mitsoebisji te Nagoya beschadigd werd door ettelijke voltreffers. De foto's van slechts een vliegtuig toonden 24 treffers. Op andere foto's telde men op zijn minst 47 directe bominslagen, waardoor voornamelijk de montage - werkplaatsen getroffen werden (Saipan, (AP) 14.12)

HET NIEUWS VAN VANDAAG

Engelands Churchill wil Oost-Pruisen en Danzig aan Polen geven. Hedenmorgen heeft hij het in het Lagerhuis gezegd, zonder er doekjes om te winden. Dat zal dan een compensatie zijn voor de gebieden, die Rusland van Polen opeist met goedkeuring van Churchill. Desnoods wil Churchill nog meer stukken van Duitsland aan Polen geven, als men maar het hoofd buigt voor Moskou en daarmede een netel in de betrekkingen tussen Groot Britannië en Rusland opruimt. Daarom betreurt Churchill het aftreden van Stanislaus Mikolajczyk, omdat hij de kans had om hoofd te worden van de Poolse regering onder Russisch beschermheerschap en deze dan door alle Verenigde Naties erkend zou worden.

Oost-Pruisen is iets groter dan Nederland, doch heeft slechts 2½ millioen inwoners. Ongeveer één-derde daarvan is Pools of van Poolse afkomst. De rest — hoofdzakelijk Lutherse Duitsers — wil Churchill naar Duitsland overhevelen, waar toch al 6 of 7 millioen mensen in deze vreselijke oorlog gedood zijn. Onder de moderne omstandigheden acht Churchill zulk een volksverhuizing simpel. Wie er anders over denkt, is de vooraanstaande Italiaan Luigi Sturzo, die in het artikel op de voorpagina aantoont waarom Oost-Pruisen niet zo maar aan Polen kan worden gegeven. En Sturzo is een deskundige op dit gebied.

De strijd aan het Europese Westfront verdient vooral de aandacht door de snelle vorderingen van het Noordamerikaanse 7e leger langs de Rijn. Dit leger bevindt zich thans vlak tegenover de Beierse grens op 11 kilometer van Karlsruhe. Volgens de Duitse radio zou Karlsruhe reeds onder vuur genomen worden.

De Geallieerden beschieten en bombarderen intussen de defensies van de Siegfriedlinie, doch Patton heeft na de oversteek van de Saar de handen vol om de Duitse tegenaanvallen af te slaan.

De Russen blijven Boedapest belegeren, de strijd in Athene woedt voort en aan het Italiaanse front gaan de schermutselingen verder.

In de Philippijnen bedragen de Japanse verliezen nu meer dan 82.000 man, volgens opgave van Generaal MacArthur. Bij een aanval op Luzon hebben Noordamerikaanse vliegtuigen nog 91 vijandelijke vliegtuigen vernield.

Wat te doen met Duitsland?

door LUIGI STURZO.

Vanavond draait in Cinelandia de March of Time „What to do with Germany". In verband hiermede publiceren wij het volgende stuk:

De eerste reeks voorzieningen welke de Geallieerden ten opzichte van Duitsland gaan treffen heeft betrekking op de militaire bezetting van dat land.

Geen verstandig mens zal ooit denken aan een vernieling van het Duitse volk noch aan een altijddurende dienstbaarheid daarvan; Duitsland moet opgenomen worden in de familie der volken. Daarom zal bij het nemen van de maatregelen gedurende de militaire bezetting de toekomst in het oog gehouden moeten worden.

De ondervindingen van het Geallieerd Militair Bewind op Sicilië en in Zuid-Italië moeten ons aansporen om een herhaling van de fouten van het verleden te vermijden.

Een grote fout was onder andere dat men vele Fascisten duldde in de burgerlijke betrekkingen, een fout waarvan kolonel Poletti blijkens de „New York Times" zich pas zeer kort geleden bewust werd, na maanden ondervinding.

Het is noodzakelijk dat wij in Duitsland het volk onmiddellijk doen gevoelen dat het bevrijd is van de vroegere verdrukking, zonder ons weder te bekommeren om de vele Nazies die hals over kop zullen vluchten na de nederlaag. Daar het gemakkelijk te voorzien valt, dat de militaire bezetting van Duitsland zeer lange tijd zal duren, zal het van groot voordeel zijn voor de goede werking van de daaropvolgende phasen om een soliede burgerlijke administratie op te bouwen in de omgevende gebieden.

De dag zal komen (naar wij hopen zeer spoedig) dat Hitler gevangen genomen zal worden of zal vluchten, dat de generaals de opdracht zullen geven om de aftocht te blazen, dat de swastika neergehaald zal worden; dit zal zijn de wapenstilstandsdag. Iemand zal de wapenstilstand tekenen — een of meer generaals. Het komt er weinig op aan of dit plaats heeft in Berlijn of waar de zetel van de verslagen regering zich ook moge bevinden — heel Duitsland zal bezet moeten worden door de Geallieerde legers, zodat geen enkele Duitser ooit zelfs zou kunnen dromen om wederom te herhalen wat sinds 1918 tot aan 1939 toe gezegd werd: dat Duitsland na de eerste wereldoorlog niet verslagen, maar alleen verraden is geworden.

Om deze en nog andere redenen zal de Geallieerde militaire bezetting na de wapenstilstand niet van korte duur zijn, maar zal zij zolang duren als de verschillende omstandigheden het nodig maken.

De Duitsers zullen er diep van overtuigd moeten worden dat zij ook de Tweede Wereldoorlog hebben verloren, zodat zij voor goed en al de idee van voorbereiding op een nieuwe oorlog of aanval zullen vaarwel zeggen.

Hier komen wij voor een vraagstuk te staan: zal namelijk de drievoudige bezetting (Engeland — Rusland — Verenigde Staten) afzonderlijk blijven of zal het een gezamenlijke bezetting worden?

Schrijver dezes is voor een gezamenlijke bezetting, van de drie mogendheden met de vertegenwoordiging van Frankrijk, Polen, Tsjechoslowakije, Noorwegen, Nederland België en Luxemburg.

Wij zullen een bespreking van de wijze en de eventuele beperkingen van de deelneming van bovengenoemde landen — dat deze deelneming gerechtvaardigd is zal wel niemand willen betwisten — terzijde laten en het hoofdprobleem, de gecombineerde en solidaire bezetting bespreken.

Het grote voordeel van deze wijze van bezetting is dat zij de weg afsnijdt naar alle oneenigheden en conflicten tussen de „Grote Drie", de achterdocht, dat ieder alleen maar voor zijn eigen belang werkt wegneemt en de mogelijkheid voorkomt van een separatistische propaganda welke in het Oosten of het Westen gevoerd zou kunnen worden, hetzij in de vorm van een soort Duits Communisme of van een particulier Nationalisme. In werkelijkheid zal dit laatste een besmettelijke kiem zijn, zoals het dat geweest is op Sicilië met het separatisme waarvan sommige Britse agenten beschuldigd worden vooral in de eerste maanden van de bezetting van het eiland.

Het zou bovendien een zeer moeilijk werk zijn om in Berlijn of ergens anders een centrale regering te vormen die opdrachten zou moeten geven voor drie verschillende zones, die bestuurd worden onder drie verschillende stelsels en onder de invloed staan van drie verschillende geestesrichtingen.

Dit zou het administratief organisme van een land dat reeds in een chaotische toestand bevindt en een wederopbouw van top tot teen dringend nodig heeft, nog maar ingewikkelder maken. Ik vrees dat het „afzonderlijke" stelsel zou uitlopen op zo'n verwarring dat men na weinige maanden zou moeten opgeven.

De lieden in Washington en Londen zouden zulke hoofdbrekens krijgen, dat zij uit wanhoop tenslotte de wil van hun maat in Moskou zouden volgen.

Na-oorlogse regering.

Aangezien het Duitse volk altijd gewoon is geweest om geregeerd en gedrild te worden door strenge stelsels, zal het voor het Duitse volk een ontgoocheling zijn en in hem een zeer acuut psychologisch effect veroorzaken om zich geregeerd en geleid te zien door onzekere en onstandvastige pragmatieke bepalingen.

Dit zal voor het Duitse volk een opvoeding in omgekeerde richting zijn. Maar wat nog erger is, Duitsland zal zich tot Moskou wenden (hetzelfde wat thans in Italië gebeurt) in plaats van tot Washington of tot Londen.

Het Communisme zal, meer nog dan het Kapitalisme de massa's aanspreken, zelfs als men het onwaarschijnlijke geval aanneemt dat Stalin de Communistische propaganda zou verbieden. Daarbij is in het algemeen bekend dat Stalin in Juli 1943 de oprichting van een „Vrij Duitsland" in Moskou toestond en in November 1943 de vorming van de Duitse oud-strijders die natuurlijk voor een Russisch-Duits accoord werken.

De afzonderlijke bezetting van drie partijen zal vooral op de bevolking betreurenswaardige gevolgen hebben en zou kunnen leiden tot een gevaarlijke toenadering tussen Duitsland en Rusland ten koste van geheel Europa. Het is daarom de plicht van al de betrokken landen, om, bij de wapenstilstand de gezamenlijke bezetting door de Grote Drie en de andere belanghebbende landen te eisen. Deze zullen aan het hoofd van Duitsland een behoorlijke regering aanstellen

onder een Geallieerd militair toezicht dat onder zijn jurisdictie alle organen en takken van burgerlijke administratie zal vormen.

Want het zou ontegenzeggelijk een kolossale fout zijn om Duitsland van een eigen regering en een eigen administratie te onthouden. Er moet een voorlopige regering geïnstalleerd worden welker taak zal zijn samen te werken met de bezettingsautoriteiten en de uitvoering van de wapenstilstandsvoorwaarden. Het is onlogisch om den Duitse volke wapenstilstandsvoorwaarden op te leggen en het dan een regering te onthouden die de voorwaarden zal vervullen in naam des volks. En toch zijn er die zonder nadenken er voorstander van zijn dat de regering van Duitsland overgenomen zal worden door de Geallieerde mogendheden.

Van de voorlopige Duitse regering, moet men voorlopig generaals, maarschalken en admiraals uitsluiten. Niemand kan dromen van een Badoglio of van een Pétain of een Darlan in Duitsland. Laat ons ook de kapitalisten uitsluiten zoals de Thyssens, de Krupps en de Von Papens, en alle groot-industriëlen, die voor de huidige oorlog de verantwoordelijkheid dragen. Laat ons vooral ook de Pruisische Junkers uitsluiten. Men moet de leiders van de Duitse regering zoeken uit de middenklasse, uit de werklieden-bonden, onder de Protestantse en Katholieke geestelijkheid, onder de politieke uitgewekenen en in de concentratiekampen. Vandaar zullen de bouwers van het nieuwe Duitsland voortkomen. Zijn hoofdstad moet niet langer Berlijn zijn, noch in Pruisen liggen. Duitsland heeft een Washington D.C. nodig dat de zetel zou kunnen zijn van de departementen van bestuur, zonder militaristische, imperialistische en feodale tradities.

Het probleem van de staten, zoals deze zich voordeed gedurende het Keizerrijk en de Republiek van Weimar zal aan de Duitsers zelf ter oplossing overgelaten moeten worden. Het heeft er alle schijn naar dat de Beiers, Wurtembergers, Rijnlanders inwoners van Hessen enzovoorts spoedig hun eigen vlag zullen hijsen als dit gebeurt, wel, zoveel te beter; maar het is uitsluitend hun eigen zaak.

Het grondvraagstuk.

Men heeft dikwijls gezegd dat de oplossing van de vraagstukken betreffende de grenzen van de Europese landen uitgesteld zal moeten worden totdat de oorlog over is.

Dit is zeer juist, op voorwaarde dat dit vraagstuk niet ingewikkelder gemaakt wordt door voorbarige overeenkomsten vóórdat de oorlog ten einde is, en dat de betrokken bevolking zelf geen onrechtvaardige handelingen zal plegen gedurende het tijdperk tussen de overgave en de wapenstilstand.

Voor wat Duitsland betreft is het reeds een uitgemaakte zaak dat in het Westen Elzas en Lotharingen naar Frankrijk terug zullen gaan en Eupen en Malmédy naar België. Andere wijzigingen in het grondgebied zijn nog niet duidelijk. Zij die denken aan de naasting van het Rijndal zijn onbewust oorlogszaaiers. In het Noord-Oosten hebben we Danzig, Silezië en Oost-Pruisen. Het komt mij niet anders dan een daad van rechtvaardigheid voor dat Polen dat gedeelte van Silezië zal krijgen waar de bevolking voor meer dan de helft Slavisch is, en die gedeelten welke noodzakelijk zijn voor de industriële eenheid van de mijnbouwgebieden. Wat Danzig betreft, elke Russische aanspraak daarop is ongegrond, terwijl een gemengd bestuur van Polen en inwoners van Danzig mij de meest billijke en gangbare weg toeschijnt.

Oost-Pruisen is Duits.

Oost-Pruisen is Duits; te beweren dat het drie of vier of vijf eeuwen terug Slavisch was is geschiedenis en geen politiek. Massa deportatie zou een misdaad zijn die de Geallieerden niet mogen en niet moeten begaan. Inderdaad biedt Oost-Pruisen gunstige toestanden voor een kolonisatie. Of de inwijkelingen Polen of Duitsers zijn komt er niet op aan — integendeel, zoveel te beter; want de verscheidenheid van nationaliteiten zal contrastenwegwerken en assimilatie begunstigen. Ik zou zelfs verder willen gaan en zeggen dat Oost-Pruisen een autonome regering moet krijgen onder direct toezicht van de Volkenbond, om het zodoende van een Duits leengoed te maken tot een republiek van boeren, landbouwers en grondbezitters.

Na de oorlog zal er een grote vrijwillige verplaatsing van bevolkingsgroepen in Europa plaats hebben. De normen welke men bij de wederopbouw in deze moet volgen zullen meer een natuurlijke verplaatsing moeten begunstigen en niet trachten om deze verplaatsing door dwang op te leggen. Het plan om Oost-Pruisen aan Polen te geven als schadeloosstelling voor het gebied, dat Stalin voor de Sovjet-Unie opeist, moet in het belang van Polen zelf afgewezen worden.

Sudetenland weer bij Tsjechoslowakije.

Wanneer wij nu de Zuid-Oostelijke grenzen en die in het midden beschouwen, zien wij dat Tsjechoslowakije geen probleem meer vormt.

Het zal zijn voor-oorlogse grootte weer aannemen, inclusief het Sudetengebied, dat het begin is geweest van de misère voor Duitsland en voor de wereld. De overeenkomst van München geldt niet meer: het Britse Parlement heeft haar afgekeurd en verklaard dat het verleden geen beletsel vormde voor het herstel van de Tsjechoslowaakse staat.

Oostenrijk zal ook onafhankelijk worden: de Grote Drie hebben het beloofd op de Moskou-conferentie in October 1943, en geen weldenkenden Oostenrijker denkt aan een „Anschluss" met Duitsland.

Kortom, behalve de wijzigingen van de grenzen in Silezië, en Oost-Pruisen, moet Duitsland blijven binnen de grenzen die door het Verdrag van Versailles getekend werden.

Dat Duitsland (en evenzo de andere overwonnen landen) ontwapend moeten worden lijdt geen twijfel; dit is het recht van de Geallieerden; behalve natuurlijk de gewapende politie die noodzakelijk zal zijn voor de voorlopige regering, voor de handhaving van de rust, de verdediging van de grenzen en de veiligheid van de havens.

Ontwapening en Economische heropbouw.

De periode van ontwapening zal lang duren, zolang, totdat de Geallieerden overtuigd zijn dat Duitsland geen bedreiging meer is. Hier wijs ik er op dat ik het niet eens ben met Vansittart en zijn groep die wensen dat de ontwapening een generatie zal duren. Afgezien van ieder andere beschouwing, wil ik dezen heren meedelen dat zij ervan verzekerd kunnen zijn, dat de generatie die dan verondersteld zou worden vredelievend en heropgevoed te zijn volgens Engels-Noordamerikaans model juist de opstandigste van alle zal zijn omdat zij opgroeide gedurende de grootste vernedering van haar land. Een andere fout zou zijn het beletten van de groei van een of andere tak van industrie in Duitsland onder het voorwendsel dat het spoedig tot oorlogsindustrie zal worden verbouwd zoals in 1942 in Noord-Amerika gebeurde. Slechts de rechtstreekse bouw van kanonnen, tanks, oorlogsschepen, oorlogsvliegtuigen en dergelijke moet verboden worden. Maar het beletten van alle soorten van industrie het afbreken van fabrieken die producten vervaardigen welke niets te maken hebben met oorlog, zou een onrechtvaardigheid zijn die slechts enkele Britse en Noordamerikaanse kapitalisten (en dan nog niet allen) in het belang van hun productie zouden vinden. Duitsland moet economisch weer overeind komen, zij het onder voortdurende bewaking en toezicht om een herbewapening te voorkomen. Het zal wel noodzakelijk zijn om zijn opbrengst in evenredigheid te stellen met die van de omringende landen tot op de dag dat het zal opgenomen worden in de gemeenschap der volken.

Duitsland en Europa.

De verantwoordelijke leiders van Duitsland moeten gestraft worden; Duitsland zal zoveel het in zijn vermogen ligt medewerken en het zal herstelbetalingen moeten doen aan de door hem bezette landen; het moet geleid worden bij de overgang van een aanvallend en oorlogzuchtig in een vredelievend land. Niettegenstaande dit, moet men het, in zijn eigen belang en in het welzijn van Europa de kans geven om zich economisch te herstellen en om zijn eigen rechtmatige aspiraties als een beschaafd land te bereiken. Een welvarend Duitsland zal een noodzakelijke vereiste zijn voor de Europese stabiliteit; een Duitsland dat aan boeien verdeeld en in ellende gehouden wordt, zal een broeikas worden van omwentelingen, intrigues en crisis.

Europa is een beschaafd en Christelijk werelddeel, dat zijn historische functies weer zal moeten opnemen zonder dynastieke, kapitalistische en hegemonische oorlogen zoals in het verleden, maar in de eenheid van een bond van volken, in het Geloof en in de Christelijke liefde die weer zal moeten oplaaien na de tegenwoordige beproevingen.

ONS KONINKRIJK

AARDBEVING IN ONZE OOST.

De seismograaf van de Fordham universiteit heeft twee vrij ernstige aardschokken geregistreerd. Pater Joseph J. Lunch verklaarde bijna met zekerheid te kunnen zeggen, dat de aardbevingen zich hebben voorgedaan in Nederlands Indië. (Antea)

ONDERDUIKERS BEDANKEN.

De bladen in bevrijd gebied geven nu advertenties waarin onderduikers hun dank betuigen aan degenen, die hen bij hebben gestaan. Typisch is bijvoorbeeld de volgende advertentie in „Het Nieuwsblad van het Zuiden;

G. P. van 't Klooster en Jan Lamers geven langs deze weg hun diepe dankbaarheid te kennen aan allen, die bijstand hebben geboden in de tijd dat zij ondergedoken waren. Wij danken vooral de familie Mulders uit de Heuvelstraat C 320 Moergestel, die voor ons zorgden alsof wij hun eigen kinderen waren en Broeder Gijsbertus, portier van het Trappistenklooster van Tilburg en de familie J. Laak van Kereindsche heide C 250 Moergestel voor de wijze waarop zij ons slaapgelegenheid boden gedurende lange tijd. Zij hebben als ware Nederlanders gehandeld (Aneta),

DANK DER BELGEN.

De Belgen hebben de jaren 1914 — 1918 niet vergeten en de hulp, die Nederland toen bood. Zij probeerden nu hun schuld af te betalen door Nederlandse vluchtelingen bij te staan, te kleden en te voeden.

Belgen en Britten doen alles wat in hun vermogen is. Het Belgische Rode Kruis heeft ongelooflijke hoeveelheden kleren en dekens bijeengebracht. Belgische, Britse en Nederlandse dokters bieden geneeskundige bijstand. Belgische verpleegsters wassen en voeden de Nederlandse kinderen. De Belgische dorpelingen staan dikwijls hun eigen bedden af om vluchtelingen te helpen. De geëvacueerde Nederlanders zijn op een bewonderenswaardige wijze opgewekt en komen — ondanks de vele beproevingen, die zij meemaakten, zingend aan in België (Aneta).

„ALKMAARDERS! VOOR UW DEUREN".

Dinsdag is een troep Gestapomannen onverwacht Alkmaar binnen getrokken. Alle mannen kregen bevel om voor de deuren te gaan staan om elf uur 's morgens, Radio Oranje bericht, dat dit de jongste methode der Duitsers is om arbeiders weg te halen voor dwangarbeid in Duitsland. Ook in andere steden hebben dergelijke overvallen plaats gehad en te 's Gravenhage werden onlangs 8000 mannen op deze wijze samengebracht voor deportatie. Ook hebben de Duitsers hun vee-diefstallen uitgebreid. Onlangs zijn 2000 koeien van Groningen en 4000 van Friesland naar Duitsland gevoerd. (Aneta)

NEDERLANDSE KINDEREN EN ENGELAND.

Uit Daginton (Warwickshire, Engeland) wordt bericht dat grote gebouwen aldaar ter beschikking gesteld zijn om Nederlandse kinderen in onder te brengen. De gebouwen liggen in een heuvelachtig grasland en er kunnen zeker vijf tot acht honderd kinderen in worden ondergebracht. Ook zijn er recreatiegebouwen en een cantine die vroeger door de arbeiders van een vliegtuigfabriek gebruikt werden. (Aneta)

KORT NIEUWS.

— De pas benoemde Noordamerikaanse ambassadeur Dr. Stanley K. Hornbeck is door Hare Majesteit Koningin Wilhelmina ontvangen. Hij heeft, evenals de Belgische ambassadeur, Leon C. Nemry en de Tsjechische gezant K. Erban, zijn geloofsbrieven overhandigd.

— Graaf Charles de Kerchove de Denterghem is door de Nederlandse regering erkend als Belgisch Consul-Generaal in het bevrijde gedeelte van Nederland. Hij heeft zijn consulaat te Eindhoven gevestigd.

— De eerste in bevrijd Nederland gegoten kerkklok is te Tilburg — dat bekend was om zijn klokken — gewijd door den hoogwaardigen Bisschop van 's Hertogenbosch.

— Het eerste Geallieerde schip, dat de haven van Antwerpen binnenkwam was de bekende Nederlandse tanker „Ondina".

Botica del Pueblo 25 jaar.

Apotheker De Jongh hielp talloze lijdenden maar werd zelf nooit ziek.

Een der weinige zaken waar het nooit leeg is, is de Botica del Pueblo, de bekende apotheek van Bonaire's John Aniceto de Jongh, welke vandaag 25 jaar bestaat.

Er zijn altijd klanten, hoe vroeg of hoe laat men er ook langs gaat. Want een apotheek op Curaçao verkoopt veel wat men in zijn dagelijks gebruik nodig heeft, afgezien natuurlijk van de ontelbare geneesmiddelen die in een moderne maatschappij niet ontbeerd kunnen worden. En de apotheek van den Heer De Jongh heeft wel een biezondere voorkeur bij de bevolking van Curaçao. De persoon van den artsenijbereider is hiervoor in de eerste plaats aansprakelijk. Voor iedereen heeft hij een vriendelijk woord over: jong en oud, arm en rijk, zwart, blank en bruin. En velen kent hij onderhand bij naam, gelijk velen Sjon John kennen.

Hoevelen de Heer De Jongh te woord heeft gestaan gedurende de 25 jaren dat zijn apotheek nu bestaat en de 17 jaren dat hij daarvóór nog bij de De Lannoy's werkte, kan hij zelf op geen stukken na gissen. Het zijn er waarschijnlijk enkele millioenen.

Op 6 Januari 1903 kwam John Aniceto de Jongh van Bonaire om in de apotheek van de familie De Lannoy in het apothekersvak te worden opgeleid. Na tien jaren kende hij alle knepen van het vak en slaagde hij voor het apothekersexamen.

Nog zeven jaren bleef hij er werken, doch toen had de Heer De Jongh het zo ver gebracht, dat hij een eigen zaak kon opzetten.

Deze zaak werd gevestigd in het gebouw, dat Apotheker De Jongh elke dag van de zaak van De Lannoy uit kon zien. De naam, die Apotheker De Jongh voor zijn nieuwe zaak koos, paste er schitterend bij. Botica del Pueblo, de Volksapotheek. Want het volk zou er toch in de eerste plaats van moeten profiteren.

De Heer De Jongh begon de Botica del Pueblo echter niet alleen. Hij had er weliswaar de leiding, doch het kapitaal werd grotendeels ingelegd door den Heer Martinus Boom (vader van „Tientji").

Nadat de Heer Boom overleden was werd Apotheker De Jongh tevens eigenaar van de apotheek. Lang heeft hij zijn zaak nooit in de steek gelaten. Af en toe ging hij naar Venezuela waar hij vele betrekkingen heeft. Enkele van zijn negen kinderen wonen er en die gaat de Heer De Jongh dan opzoeken.

Kort vóór het uitbreken van Wereldoorlog II nam de Heer De Jongh zijn familie mee naar de Verenigde Staten. Toen men een maand in New York zat begonnen de Duitsers in Europa met hun krijgstocht tegen Polen. De Verenigde Staten konden misschien ook gaan meedoen en om niet belet te worden te vertrekken keerde de familie ogenblikkelijk terug naar veilig Curaçao.

In New York heeft Apotheker De Jongh drie dagen in het hospitaal gelegen voor een kleine neusoperatie. Hij was niet eens ziek, doch iedereen beval de operatie zo aan, dat de Heer De Jongh — om in de toekomst last te voorkomen — zich aan het mes onderwierp.

Nooit is hij ziek geweest.

Ondanks zijn 59 jaren is de Heer De Jongh vlug ter been. Wie in de apotheek komt moet hem wel bewonderen om de vlotte wijze waarop hij het publiek bedient, de artsenijen klaarmaakt en inwikkelt. En als hij in de zaak is zijn er altijd de meeste klanten.

Zijn personeel weet zelf niet hoe het komt, doch als de Heer De Jongh even uit gaat loopt het opeens veel minder druk. Komt hij echter terug dan is de apotheek weer vol leven.

Mevrouw De Jongh is ook nooit ziek geweest. Voor zijn eigen familie heeft de artsenijbereider dus zelf weinig medicijnen behoeven te besteden.

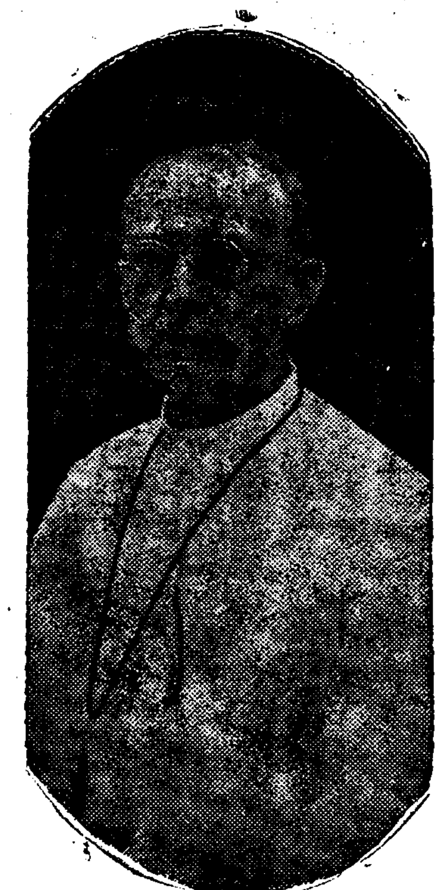
Van de vroege ochtend tot de late avond is de Heer De Jongh in de weer om de honderden te helpen, die dagelijks over de drempel van de apotheek komen.

Niettemin weet hij tijd te vinden voor zijn taak als Statenlid, welke hij sedert 1937 met zorg bekleedt. Doordat hij veel met de mensen in aanraking komt weet hij wat er gaande is. Hoewel Bonaire hem zelden ziet weet het, dat zijn vertegenwoordiger in de Staten steeds tracht de belangstelling van het Bestuur voor het eiland te winnen. En aan verbeteringen op Bonaire — het nieuwe hospitaal kwam er mede door hem werkt hij altijd mee.

Toen Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana Bonaire bezocht hield Statenlid De Jongh er een redevoering, die algemeen bewonderd werd om haar gedocumenteerdheid. Wij konden toen bemerken, dat de Prinses ten zeerste onder de indruk was van het vuur, dat in de woorden van den Heer De Jongh lag.

Energie en élan zijn misschien de beste kenmerken van den Heer De Jongh. Hij is steeds even vlijtig en voorkomend en hierdoor heeft zijn zaak waarschijnlijk die grote populariteit verworven.

Het is vandaag geen feest in de Botica del Pueblo of in de woning van den oprichter-eigenaar. Alles gaat zijn gewone gang, hoewel wij er zeker van zijn, dat velen even geluk gaan wensen. Het is zeker een herdenking, die een felicitatie waard is en zo hopen wij dat de Heer De Jongh en zijn apotheek nog vele jaren hun werk zullen voortzetten tot heil der Curaçaose bevolking.

FRATER M. RICHARDUS
Pionier van de Curaçaose beschaving.

IN MEMORIAM.

15 December 1934 ....
15 December 1944.

Heden herdenken wij, in grote stilte de dag op welke tien jaren geleden, het Onze Lieve Heer behaagde, zijn dienaar, Frater M. Richardus, bij zich te roepen, om de kroon des levens te ontvangen.

Onverwachts, kwam het droevig bericht uit Nederland, frater Richardus is dood.

Met hem is heengegaan een man van grote verdiensten. Een der grootste pioniers van de Curaçaose beschaving; een man, die het grootste deel zijns levens heeft toegewijd aan de heil van de Curaçaose jeugd. Niets was hem te veel voor zijn leerlingen; zowel gedurende de schooljaren, als later, bleef hij een vader voor zijn kinderen.

Helaas, mochten wij het geluk niet smaken getuigen te zijn geweest van zijn laatste uren, doch één ding weten wij zeker, hij gaf zijn leven voor Curaçao, voor ons, zoals hij meermalen heeft gezegd.

Beste frater! U bent heengegaan; wij kunnen niet meer bij U komen, om uw raadgevingen; maar het borstbeeld op de voorgevel van uw woonhuis, zal ons een aansporing zijn op deze levensweg, en uw naam zal onder ons blijven voortleven, als onze grootste weldoener.

Moge de Allerhoogste uw ziel genadig zijn!

Dat U ruste in vrede.

Uit naam uwer oud-leerlingen.

H. P. Kwiers.

CURAÇAO

STICHTING SURINAME'S OPBOUW.

Op 18 November werd te Curaçao opgericht de Stichting „Suriname's Opbouw", die ten doel heeft de bevordering van de sociale en economische welvaart van Suriname. Aan de oprichting namen deel de verenigingen „Suriname" te Aruba; J.P.F. te Curaçao; „Unie Suriname" en „Suriname Waakt" te Suriname.

Ongeveer tezelfder tijd werd in Suriname gevormd een Comité, bestaande uit de Heren: Frederik H. R. Lim Apo, Practizijn, tevens ondervoorzitter der Staten; Piet Payens Directeur der Nederlnads Indische Gas Maatschappij; Ir. H. N. van Dijk, deskundige in de mechanische landbouw; Theodorus Waller, planter; Jules de Vries, koopman; Dr. Rhambaran Misshre, geneesheer, lid van de Staten; A. C. Thurkow, oud Districts-Commissaris, oud-buitengewoon lid van de Raad van Bestuur.

Dit comité staat bekend onder de naam Sesco (Sociaal Economische Studie Commissie). Als eerste studie-object nam het de mechanisatie van de landbouw ter hand, maakte in verband daarmede een reis naar Brits Guyana en Nieuw Nickerie en legde zijn bevindingen betreffende de mechanisatie van de rijstbouw in een rapport vast.

Onder auspiciën van de Stichting „Suriname's Opbouw" komt een deputatie van Sesco, bestaande uit de Heren Lim Apo, Van Dijk, De Vries en Waller, naar Curaçao, teneinde in ruimere kring bekendheid te geven aan de plannen tot mechanisatie van de landbouw in Suriname.

De deputatie zal op Maandag, 18 December as. hier aankomen en nog diezelfde avond om 20 uur voor de Curom-microfoon verschijnen.

Op het program staan verder een avond in Roxy (Woensdag, 20 December), waar de Heer Van Dijk het woord zal voeren, een avond in Club JPF (Donderdag, 21 December), waar de Heer Waller zijn landgenoten zal toespreken. De Heren zullen ook de gast zijn van de Rotary-club en met de directies van verschillende maatschappijen hier besprekingen voeren.

Vrijdagmorgen vertrekt de deputatie naar Aruba, alwaar er eveneens diverse besprekingen gevoerd zullen worden en de Surinaamse kolonie aldaar zal samenkomen ter begroeting van de Heren.

Vermeld dient nog te worden, dat de Heren op Donderdag, 21 December voor belangstellenden tussen 9 en 11 uur in hotel Americano, alwaar de Heren logeren, te spreken zullen zijn.

BOKSWEDSTRIJDEN.

Zaterdagavond 20 uur zullen in het Rifstadion bokswedstrijden plaats vinden. Vier Arubanen zullen deel nemen. Dit is de eerste maal, dat boksers van beide eilanden elkander ontmoeten.

Diverse variaties zal men te zien krijgen. Arubaan tegen Engelsman, Arubaan tegen Curaçaoënaar en Curaçaoënaar tegen Engelsman. De Arubaanse boksers staan onder leiding van R. M. Maxwell, boksoefenaar te Aruba, die de reis naar Curaçao zal medemaken. Voor de verkoop der kaarten voor deze wedstrijden zij verwezen naar de advertentie.

TREINEN UIT MIAMI.

Doordat de treinen uit Miami overbelast zijn en reservering van plaatsen dertig dagen vóór het vertrek moet geschieden, verzoekt de Pan American Airways ons dit ter kennis van reizigers in spé te willen brengen. Men doe dus goed geruime tijd vóór het vertrek aan de plaatselijke agenten bekend te maken of men een plaats op de trein wil reserveren.

Laatste Nieuws

— **In Italië** wordt er nog hevig gevochten ten Westen van Ravenna waar de Canadezen een bruggenhoofd hebben gevormd over het kanaal Naviglio tegen een krachtig vijandelijk verzet.

— **Een student** werd gedood Catania (Sicilië) als gevolg van opstootjes, welke Donderdag begonnen. Men hield een betoging tegen de oproeping der jaarklassen 1921 en 1922 voor het Italiaanse leger. Er werd op de menigte gevuurd toen deze het recruteringsbureau poogde te bestormen. Het regeringscommuniqué gaf de schuld aan „oproerige elementen". Vele studenten namen aan de betogingen deel.

— **De radio van Tokio** zeide, dat de Japanners het Chinese vasteland doorgesneden hebben door een aansluiting tussen de strijdkrachten die uit Nanking oprukken en die van Frans Indo China kwamen.

BEKENDMAKING.

De Administrateur van Financien in Curacao maakt hierbij bekend, dat alle vorderingen op 's Landskas wegens leveranties of anderszins, die ten laste van het dienstjaar 1943 moeten komen

UITERLIJK DEN 31sten DECEMBER 1944

schriftelijk ter Administratie van Financien moeten zijn ingediend.

Na dien datum zijn bedoelde vorderingen, ingevolge de bepaling van artikel 2 lid 3 van P.B. 1944 no. 55 verjaard.

Willemstad, den 12den December 1944.
De Administratie van Financien,
Voor dezen,
M. P. B. GORSIRA.

3—3

Verkiezing van Leden van de Staten.

Formulieren voor schriftelijke anmelding om als kiezer op de kiezerslijst 1945 te worden geplaatst en voor verzoek om bij volmacht te stemmen zijn gratis verkrijgbaar op het Bevolkingsbureau.

De Gezaghebber van Aruba.
Wagemaker

3-1

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

De Inspecteur van het Onderwijs in Curaçao, Hoofd van voornoemd Departement, MAAKT BEKEND dat bij genoegzame deelneming in overweging is de oprichting van een cursus voor:

Voortgezet Timmeronderwijs.

Eventueele belangstellenden voor zoo'n cursus gelieven zich in de loop van deze maand doch uiterlijk vóór 1 Januari 1945 mondeling, schriftelijk of telefonisch te wenden tot den Directeur van de R.K. Ambachtschool, den Heer H. Schuurman, Roodeweg (telefoon 2389), alhier en wel op Maandagen t/m Vrijdagen van vijf uur tot half zeven in den namiddag.

De Inspecteur voornoemd,
Dr. W. J. Goslinga.

De Begroting 1945 in de Surinaamse Staten.

In de Staten van Suriname wordt nu reeds de begroting voor het jaar 1945 behandeld. Aan de redevoeringen, die daarbij gehouden werden, ontlenen wij hier het een en ander.

De Miranda wil breken met de oude sleur.

Het lid de Heer Johann de Miranda oefende o.a. scherpe critiek op de politiek van de Nederlandse regering ten aanzien van Suriname. Hij zeide, dat gedurende meer dan 75 jaren nooit een ernstige poging is gedaan om Suriname vooruit te helpen en dat tengevolge daarvan de economische positie van het land zo slecht is.

De Heer Miranda sprak zich ook uit tegen een verdere verlening van subsidie aan Suriname door de Nederlandse regering. Gedurende de oorlogsjaren heeft men er zonder gekund. „Wij willen geen subsidie meer, wij wensen dat lapmiddel met een millioen niet meer, dat toekomstloze, nutteloze gezanik van 3 millioen of 3½ millioen door de Regering te Den Haag past abluut niet meer in deze tijd", aldus de spreker. „Wij wensen nu vele millioenen, dertig, veertig, vijftig millioen of nog meer om nu eens degelijk en solied te werken aan de opbouw van dit land. Het is, helaas, aan grote twijfel onderhevig of het moederland in de eerste jaren hulp zal kunnen geven, zoals door ons thans wordt verlangd en voor ons broodnodig is.

De Heer Miranda vervolgde: „Mijnheer de Voorzitter: Voor ik mijn algemene beschouwingen over deze begroting beëindig wil nog even het navolgende opmerken. Grote republieken in de democratische politieke wereld zijn het er niet over eens of een parlement ertoe mag overgaan een begroting af te stemmen. Door een afstemmen ontstaat zulk een impasse waaruit onprettige conflicten kunnen geboren worden, die zeer dikwijls niet tot een bevredigende oplossing kunnen worden gebracht.

Het ergste is echter, dat afstemmen het Bestuur zulk een schreeuwend brevet van onkunde geeft, dat niet aan in uiterste noodzaak en na een voorafgegane waarschuwing tot afstemmen moet worden overgegaan. Er zijn echter ook politici die, indien zij menen, dat er voldoende termen aanwezig zijn zonder enige verdere waarschuwing of commentaar ertoe overgaan een budget af te stemmen.

Deze laatste opvatting lijkt mij in verband met het daareven doormij naar voren gebrachte niet de juiste. Ik wil echter heden avond de waarschuwing doen horen dat indien ik in 1945 nog lid van dit College mocht zijn en Het Bestuur dan wederom zal aankomen met een even vooruitzichtloze begroting als de onderhavige, ik daaraan mijn stem niet zal kunnen geven.

Ongeveer vijf en zeventig jaren is het ieder jaar van de zijde der Staten een klagen geweest over verkeerde Bestuursmaatregelen. Steeds weer werd gevraagd om betere regeringsmaatregelen in het belang van het land. Critiek werd geoefend, soms scherp doch altijd zeer en règle.

Maar de begroting werd steeds, na wat heen en weer gedebatteer aangenomen, hoe kon het ook anders: wij waren toch onnodig, dank zij die ergerlijke subsidie.

Mijnheer de Voorzitter: dit grapje kan niet nogmaals vijf en zeventig jaren doorgaan. Het is nu genoeg geweest. Het roer moet om! Er staan belangen van een land met vijf maal de oppervlakte van Nederland op het spel. Te lang is met de belangen van dit land op treurige wijze gesold geworden, tot schade en schande van Nederland en Suriname.

Mijn suggestie is: „Breekt na deze Begroting met die oude verroeste [illegible]"

[illegible]

Het Statenlid William Kraan zeide in zijn redevoering:

„De bestuurswisseling in het begin van dit jaar was voor de bevolking een verademing.

Vier jaren zuchtte zij onder een militaire dictatuur, die menig een nog lang heugen zal. Hoevelen hebben in die jaren gesmeekt om recht maar niet gevonden. Ik denk bijvoorbeeld aan de arme vrouwtjes die haar schamele woningen en landbouwperceeltjes moesten ontruimen, zonder dat zelfs de meest elementaire plicht van een geldelijke vergoeding werd in acht genomen. Tot nu toe zijn deze zaken niet geheel afgewikkeld.

Als niet barmhartige mensen zich over betrokkenen hadden ontfermd, zouden velen droevig aan hun einde gekomen zijn.

Suriname veranderde geleidelijk in een Marionetten Theater, waar autoriteiten waanden hoge politiek te moeten voeren.

Ik denk daarbij aan ons mede lid Bos Verschuur, die als staatsgevaarlijk een jaar lang als een galeiboef werd opgesloten in een concentratiekamp, met al de daaraan verbonden ellende voor hem en zijn gezin.

Zelfs de Staten mochten niet weten, wat hij misdreven had.

Men mompelde vaag iets van contact dat hij zou hebben gehad met buitenlandse autoriteiten. Deze geheimzinnigheid had haar goede reden.

Want wij weten nu, dat er geen wezenlijke ondergrond was voor dit barbaarse optreden van den toenmaligen Gouverneur, en dat de zaak Bos het meest geëigend is om er een operette van te maken.

Wie weet, wat nog gebeurt.

Want de heer Bos — die gelukkig weder in ons midden is, zij het voorlopig als toeschouwer — moet heel wat aantekeningen hebben gemaakt tijdens zijn ballingschap".

De Heer Kraan prees vervolgens de maatregelen, die tot nu toe door Gouverneur Brons genomen zijn.

Na nog critiek op de grote uitgaven voor de defensie geleverd te hebben, zeide de Heer Kraan:

„Is het wonder, dat men met zekere afgunst kijkt naar onze Engelse buren, bondgenoten, evenals wij in de oorlog, waar voor militaire uitgaven ongeveer evenveel duizenden zijn uitgegeven als wij millioenen.

Daar heeft men het ook niet nodig geoordeeld om de Staat van Beleg af te kondigen, die de ingezetenen berooft van hunne rechten en weerloos maakt tegenover willekeur.

Merkwaardig is, dat Brits Guyana, dat ook zijn bauxietbedrijf heeft (of moet ik zeggen had, want er zijn geruchten dat dit bedrijf bijna geheel is stop gezet) geen millioenen heeft uitgegeven om dit bedrijf te beschermen.

In Suriname was juist dit bedrijf het voornaamste motief tot ongehoorde uitgaven. En het is zeer de vraag, of de millioenen die het bauxiet bedrijf in onze belastingen bijdroeg, opwegen tegen de millioenen militaire uitgaven en de daardoor veroorzaakte economische ontwrichting van het land.

Gelukkig zijn wij thans aan het eind gekomen van een wanbeleid, dat ons onnoemelijke schade heeft berokkend".

„In de toekomst zal in de eerste plaats zuinigheid nodig zijn", aldus de Heer Kraan.

„Daarentegen wens ik de duurte bijslag te behouden, liefst in zijn oorspronkelijke vorm, want het leven is nog steeds even duur.

Een [illegible] van politie moet onlangs de verzuchting hebben geslaakt: Liever laat ik mij doodschieten in Australië, dan nog langer honger te lijden in Suriname.

Zulk een uitroep is tekenend, in verschillende opzichten".

Kerkberichten

Week van 17 Dec. t.m. 23 Dec.

Derde Zondag van de Advent. (Guadete.)

Do.: H. Thomas, Apostel.

Vr.: Geboden Vastendag (slechts een volle maaltijd geoorloofd).

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda

Pastoor: M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.— Gezongen Aurora Mis.
7.30 Kindermis.
9 — Stille H. Mis met preek (N.)
19. — Lof.

Weekdagen:

De gehele week om 5 uur de gezongen Auroramissen.

H.H. Missen om 6. en 6.30 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

[illegible] KERK, Pietermaai.

Pastoor C.B.v.d. Looy, O.P., spreekuren: 8 uur en 19.[illegible] uur. tel. 21[illegible]

Zondag:

5.— Gezongen Aurora Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Stille H. Mis.
19.— Lof.

Weekdagen:

De gehele week om 5 uur de gezongen Auroramissen.
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— Gezongen Auroramis
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Stille H. Mis.
19.— Lof.

Weekdagen:

De gehele week om 5 uur de gezongen Auroramissen.
6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: Geen congregatie.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— Gezongen Auroramis.
7.— Kindermis.
8.30 Stille H. Mis.
17.— Lof.
Weekdagen: 5. Gezongen Auroramis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. 's Zaterdags alleen van 8—9 uur.
Biechten: Alle weekdagen 's morgens vóór en ná de H.Mis.
's Middags om 15.30.
's Zaterdags en 's Donderdags voor eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30. H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19.— Lof met Rozenhoedje.

Weekdagen.

6.30 H. Mis.